

Monumentnummer*: 516926

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 19 september 2000
Kadaster deel/nr 82971/86

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Arnhem		Arnhem		Gelderland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Verhuellstraat	17		1	6821 DJ	Arnhem		
Verhuellstraat	17		2	6821 DJ	Arnhem		
Verhuellstraat	7			6821 DJ	Arnhem		
Verhuellstraat	9			6821 DJ	Arnhem		
Verhuellstraat	11			6821 DJ	Arnhem		
Verhuellstraat	13			6821 DJ	Arnhem		
Verhuellstraat	15			6821 DJ	Arnhem		

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Arnhem	N			2606
Arnhem	N			2605
Arnhem	N	7637	A1	
Arnhem	N	7637	A2	
Arnhem	N			2604
Arnhem	N	7638	A1	
Arnhem	N	7638	A2	
Arnhem	N	6530	A2	
Arnhem	N	6530	A1	

Omschrijving**

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Inleiding

Rijtje van drie tweebeukige WOONHUIZEN met elk een BENEDEN- en een BOVENWONING. De woningen zijn omstreeks 1900-1905 gebouwd in neorenaissance-stijl en wordt gekenmerkt door een lijstgevel met risalieten, speklagen en geboorte- en sluitstenen in wit pleisterwerk, ontlastingsbogen en strekken in diverse variaties en rondboogportieken met telkens twee gekoppelde ingangen.

Het woonblok bevindt zich in het zuidelijke deel van het Sonsbeekkwartier nabij het Graaf Ottoplein. Deze buurt heeft een op het Graaf Ottoplein georiënteerde vorkvormige hoofdstructuur met korte verbindingstraten, en is in korte tijd ingevuld met speculatiebouw van twee bouwlagen. Het stedenbouwkundig plan van het Graaf Ottoplein en omgeving is uitgevoerd naar ontwerp van ir J.W.C. TELLEGEN (1859-1921) die van 1887 tot 1901 werkzaam was bij Gemeentewerken Arnhem, eerst als hoofdopzichter en vanaf 1890 als directeur. In die functie was hij (mede) verantwoordelijk voor de sanering van de wijk Klarendal, de aankoop van het landgoed Sonsbeek en de uitbreidingsplannen Transvaalbuurt en Lombok. Van 1901 tot 1921 was Tellegen in dienst van de gemeente Amsterdam, eerst als directeur van de dienst Bouw- en Woningtoezicht en vanaf 1915 als burgemeester.

Onderhavig object is gesitueerd in de aaneengesloten westelijke gevelwand van de Verhuellstraat, de in noordelijke richting oplopende verbindingstraat tussen de Jacob Cremerstraat en de St. Peterlaan. Het woonblok staat in de rooilijn direct aan het trottoir.

Omschrijving

Deels onderkelderde WONINGEN van twee bouwlagen en zolder op rechthoekig grondplan met tweelaags plat gedekte uitbouwen aan de achterzijde. De bakstenen gevels zijn in kruisverband gemetseld. De zolders zijn samengevat onder een doorgaand schilddak met de nok evenwijdig aan de voorgevel. Het dak is gedekt met gesmoorde Hollandse pannen, die ter plaatse van nummer 17 zijn vernieuwd. In het dak zijn enkele niet oorspronkelijke houten dakkapellen met enkelruits draairamen geplaatst.

De VOORGEVEL wordt horizontaal geleed door een grijs geschilderde gepleisterde plint, speklagen van wit pleisterwerk ter hoogte van de dorpels, een fries met bloktandlijst, een afsluitende gekorniste kroonlijst die ter plaatse van de risalieten rust op uitgemetselde consoles. Uiterst links is in de eerste bouwlaag een smalle achterom opgenomen, die aan de straatzijde afsluit met een ijzeren deur onder een getoogde strek met gepleisterde geboorte- en sluitstenen. Overigens is de gevel ritmisch ingedeeld met afwisselend per huis twee vensterassen en een risaliet (2-1/2-1/2-1). De risalieten hebben in de eerste bouwlaag een rondboogvormig afgesloten portiek met gepleisterde kraagsteentjes, blokken en sluitsteen. De portieken bezitten hardstenen vloertjes en elk twee gekoppelde ingangen: bewerkte paneeldeuren met kijkramen en smeedijzeren roosters (roosters bij nummer 17 verwijderd), geprofileerde kalven en enkelruits bovenlichten. De ingangen worden van elkaar gescheiden door een stijl die is uitgevoerd als een pilaster met spiegels en eenvoudig lijstkapiteel. Links van de risalieten bevinden zich telkens twee vensterassen met in de plint twee rechthoekige kelderlichten onder blinde segmentbogen en in de eerste bouwlaag twee rechthoekige vensters met (T-)schuiframen en bovenlichten. De tweede bouwlaag bezit een reeks van zes rechthoekige vensters met T-schuiframen en bovenlichten. Alle vensters worden afgesloten door een latei, met daarboven een blinde boog met tegels in het boogveld (nummers 7;9), een strek met gepleisterde geboorte- en sluitstenen (nummers 11;13), een strekse toog met een gepleisterde sluitsteen (nummers 15;17).

De ACHTERGEVEL heeft per huis in het verlengde van de voorgevel-risaliet een tweelaags plat gedekte uitbouw waarin rechthoekige muuropeningen onder blinde segmentbogen zijn uitgespaard (invullingen merendeels gewijzigd). Tussen deze uitbouwen bevindt zich een serre met balkon, al dan niet in gemoderniseerde staat.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Rijtje WOONHUIZEN uit ca. 1900-1905 met BENEDEN- en BOVENWONINGEN.

- Van architectuur- en cultuurhistorische waarde als goed en karakteristiek voorbeeld van speculatiebouw uit het begin van de twintigste eeuw, met een gave hoofdvorm, ruimtelijke structuur en detaillering. Het object valt op door een gevarieerde detaillering en ornamentiek in sobere neorenaissance-stijl, en bezit veel authentieke interieurelementen. Als zodanig is het object van belang als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische en typologische ontwikkeling in de woningbouw.

- Van stedenbouwkundige waarde als essentieel onderdeel van de in korte tijd met speculatiebouw van twee bouwlagen ingevulde wijk Sonsbeekkwartier-Zuid, waarvan het stedenbouwkundig plan naar ontwerp van Ir J.W.C. TELLEGEN wordt gekenmerkt door een op het centrale Graaf Ottoplein georiënteerde vorkvormige hoofdstructuur met korte verbingsstraten. Het object heeft ensemblewaarde in relatie met Verhuellstraat 19;21 en 23-27.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis